

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 2150/2005
z dne 23. decembra 2005
o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora
(Besedilo velja za EGP)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

prostora v Evropi. Sprejeti bi bilo treba skupna pravila za uveljavitev navedenih izboljšav.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 551/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu ⁽¹⁾ in zlasti člena 7(3) Uredbe,

(6) Koncept prilagodljive uporabe zračnega prostora zajema tudi zračni prostor nad odprtim morjem. Njegovo izvajanje naj bi torej ne posegalo v pravice in dolžnosti držav članic iz Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu (Čikaška konvencija) z dne 7. decembra 1944 in njenih prilog ali iz Konvencije ZN iz leta 1982 o pomorskem pravu.

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba) ⁽²⁾ in zlasti člena 8(2) Uredbe,

(7) Obstajajo dejavnosti, ki za določena obdobja zahtevajo rezervacijo obsega zračnega prostora za svojo izključno ali posebno uporabo, zaradi značilnosti profila njihovih letov ali nevarnih lastnosti teh dejavnosti in potrebe po zagotovitvi učinkovite in varne ločitve od zračnega prometa, ki pri njih ne sodeluje.

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Prilagodljiva uporaba zračnega prostora je koncept upravljanja zračnega prostora, ki ga je opisala Mednarodna organizacija za civilni letalski promet (ICAO) in razvila Evropska organizacija za varnost zračne plovbe (Eurocontrol), in na podlagi katere se zračni prostor ne sme razumeti kot izključno civilni ali izključno vojaški zračni prostor, ampak kot kontinuum, kjer je treba upoštevati potrebe vseh uporabnikov v čim večji možni meri.

(8) Za učinkovito in usklajeno izvajanje prilagodljive uporabe zračnega prostora po vsej Skupnosti so potrebna jasna in skladna pravila za civilno-vojaško usklajevanje, ki bi morala upoštevati potrebe vseh uporabnikov in naravo njihovih različnih dejavnosti.

(2) Eurocontrol je bil v skladu s členom 8(1) Uredbe (ES) št. 549/2004 pooblaščen, da pomaga Komisiji pri razvoju izvedbenih pravil o prilagodljivi uporabi zračnega prostora. Ta uredba v celoti upošteva nastalo poročilo o izvajanju pooblastila z dne 30. decembra 2004, ki ga je izdal Eurocontrol.

(9) Učinkoviti postopki civilno-vojaškega usklajevanja bi morali temeljiti na pravilih in standardih, da se zagotovi učinkovita uporaba zračnega prostora s strani vseh uporabnikov.

(3) Ta uredba ne zajema vojaških operacij in usposabljanja iz člena 1(2) Uredbe (ES) št. 549/2004.

(10) Bistvenega pomena je, da se pri izvajanju koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora pospešuje sodelovanje sosednjih držav članice in da se upoštevajo čezmejne dejavnosti.

(4) Države članice so se v izjavi o vojaških vprašanjih, povezanih z enotnim evropskim nebom ⁽³⁾, zavezale, da bodo medsebojno sodelovale, ob upoštevanju nacionalnih vojaških potreb, da bi zagotovile, da vsi uporabniki zračnega prostora v vseh državah članicah enotno in brez omejitev uporabljajo koncept prilagodljive uporabe zračnega prostora.

(11) Razlike pri organiziranju civilno-vojaškega usklajevanja v Skupnosti omejujejo enotno in pravočasno upravljanje zračnega prostora. Zato je bistveno, da se v vsaki državi članici identificirajo osebe in/ali organizacije, ki so pristojne za izvajanje koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora. Te podatke je treba dati na razpolago državam članicam.

(5) Poročilo, ki sta ga oktobra 2001 skupaj izdala Enota za oceno uspešnosti pri Eurocontrol in agencija Eurocontrol, ugotavlja, da obstajajo še precejšnje možnosti za izboljšavo sedanjega izvajanja prilagodljive uporabe zračnega

(12) Usklajeni postopki za civilno-vojaško usklajevanje in uporabo skupnega zračnega prostora so ključni pogoji za vzpostavitev funkcionalnih blokov zračnega prostora, kot so opredeljeni v Uredbi (ES) št. 549/2004.

⁽¹⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 20.

⁽²⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 1.

⁽³⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 9.

- (13) Prilagodljiva uporaba zračnega prostora zajema upravljanje zračnega prostora na strateški, predtaktični in taktični ravni, ki so med seboj ločene, a močno odvisne funkcije, in ki jih je za zagotovitev učinkovite uporabe zračnega prostora treba izvajati usklajeno.
- (14) Programi za upravljanje zračnega prometa, ki so na evropski ravni v fazi razvoja, bi morali omogočiti postopno usklajenost med upravljanjem zračnega prostora, vodenjem pretoka zračnega prometa in službami zračnega prometa.
- (15) Kjer se v istem zračnem prostoru pojavijo različne letalske dejavnosti, ki pa izpolnjujejo različne potrebe, bi si morale njihovo usklajevanje prizadevati tako za varno opravljanje letov, kakor tudi za optimalno uporabo razpoložljivega zračnega prostora.
- (16) Natančnost informacij o statusu zračnega prostora in o posebnih stanjih v zračnem prometu ter njihovo pravočasno posredovanje civilnim in vojaškim kontrolorjem, ima neposreden vpliv na varnost in učinkovitost operacij.
- (17) Pravočasen dostop do najnovejših informacij o statusu zračnega prostora je bistven za vse stranke, ki želijo pri vložitvi ali ponovni vložitvi svojih načrtov letenja izkoristiti razpoložljive strukture zračnega prostora.
- (18) Redna ocena uporabe zračnega prostora je pomemben način povečevanja zaupanja med civilnimi in vojaškimi izvajalci in uporabniki storitev ter je bistveno orodje za izboljšanje oblikovanja in upravljanja zračnega prostora.
- (19) Letno poročilo o izvajanju prilagodljive uporabe zračnega prostora iz člena 7(2) Uredbe (ES) št. 551/2004, bi moralo vsebovati ustrezne informacije, zbrane v skladu s prvotnimi cilji ter z izključnim namenom boljšega upoštevanja zahtev uporabnikov.
- (20) Predvideti je treba prehodno obdobje za izpolnitev zahtev po usklajevanju med enotami civilnih služb zračnega prometa in enotami vojaških služb zračnega prometa in/ali nadzornimi vojaškimi enotami.
- (21) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem Odbora za enotno evropsko nebo, ustanovljenega s členom 5(1) Uredbe (ES) št. 549/2004 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet

Ta uredba v okviru enotnega evropskega neba krepi in usklajuje izvajanje koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora, kot

je opredeljen v členu 2, točka 22 Uredbe (ES) št. 549/2004, zaradi olajšanja upravljanja zračnega prostora in vodenja zračnega prometa v mejah skupne prometne politike.

Ta uredba določa zlasti pravila za zagotovitev boljšega sodelovanja med civilnimi in vojaškimi subjekti, odgovornimi za vodenje zračnega prometa, ki delujejo v zračnem prostoru v pristojnosti držav članic.

Člen 2

Opredelitve

1. V tej uredbi se uporabljajo opredelitve iz Uredbe (ES) št. 549/2004.
2. Poleg opredelitev iz člena 1, se uporabljajo naslednje opredelitve:
 - (a) „celica upravljanja zračnega prostora“ („AMC“) je celica, odgovorna za dnevno upravljanje zračnega prostora v pristojnosti ene ali več držav članic;
 - (b) „rezervacija zračnega prostora“ je določen obseg zračnega prostora, ki je začasno rezerviran za izključno ali posebno uporabo po kategorijah uporabnikov;
 - (c) „omejitev zračnega prostora“ je določen obseg zračnega prostora, v katerem se lahko v določenih terminih opravljajo dejavnosti, ki so nevarne za let zrakoplova („območje nevarnosti“); ali zračni prostor nad zemljo ali teritorialnimi vodami države, kjer je let zrakoplova omejen v skladu z nekaterimi posebnimi pogoji („omejeno območje“); ali zračni prostor nad zemljo ali teritorialnimi vodami države, kjer je let zrakoplovov prepovedan („prepovedano območje“);
 - (d) „struktura zračnega prostora“ je določen obseg zračnega prostora, namenjen zagotavljanju varnega in optimalnega delovanja zrakoplova;
 - (e) „enota služb zračnega prometa“ („enota ATS“) je enota, civilna ali vojaška, odgovorna za opravljanje storitev zračnega prometa;
 - (f) „civilno-vojaško usklajevanje“ je usklajevanje med civilnimi in vojaškimi subjekti, pooblaščenimi za sprejemanje odločitev in določanje poteka dejavnosti;
 - (g) „nadzorna vojaška enota“ je vsaka stalna ali mobilna vojaška enota, ki je odgovorna za nadzor vojaškega zračnega prometa in/ali opravlja druge dejavnosti, ki lahko zaradi svoje posebne narave zahtevajo rezervacijo ali omejitev zračnega prostora;

- (h) „čezmejni zračni prostor“ je struktura zračnega prometa, ki sega prek državnih meja in/ali meja letalskih informativnih območij;
- (i) „namen leta“ je pot leta in povezani podatki o letu, ki opisujejo načrtovano tirnico leta do njegove destinacije, kot se posodablja vsak trenutek;
- (j) „pot leta“ je pot zrakoplova po zraku, opredeljena v treh dimenzijah;
- (k) „realni čas“ je dejanski čas, v katerem se zgodi proces ali dogodek;
- (l) „ločitev“ je razdalja med zrakoplovom, nivoji ali tirnicami;
- (m) „uporabniki“ so civilni ali vojaški zrakoplovi, ki delujejo v zraku ter druge stranke, ki potrebujejo zračni prostor.

Člen 3

Načela

Za koncept „prilagodljive uporabe zračnega prostora“ se uporabljajo naslednja načela:

- (a) Usklajevanje med civilnimi in vojaškimi organi je organizirano na strateški, predtaktični in taktični ravni upravljanja zračnega prostora s sklenitvijo sporazumov in vzpostavitvijo postopkov za povečanje varnosti in zmogljivosti zračnega prostora ter izboljšavo učinkovitosti in prilagodljivosti operacij zrakoplovov.
- (b) Skladnost med upravljanjem zračnega prostora, vodenjem pretoka zračnega prometa in službami zračnega prometa se vzpostavi in ohranja na treh ravneh upravljanja zračnega prostora, naštetimi v točki (a), za zagotovitev, v korist vseh uporabnikov, učinkovitosti v načrtovanju, dodelitvi in uporabi zračnega prostora.
- (c) Rezervacija zračnega prostora za izključno ali posebno uporabo kategorij uporabnikov je začasne narave in se uporablja le v časovno omejenih obdobjih na podlagi dejanske uporabe ter se sprostí kakor hitro preneha dejavnost, ki je povzročila njeno vzpostavitev.
- (d) Države članice vzpostavijo sodelovanje za učinkovito in skladno izvajanje koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora preko nacionalnih meja in/ali meja letalskih informativnih območij in posvečajo še posebno pozornost čezmejnih dejavnostim. To sodelovanje zajema vsa ustrezna pravna, operativna in tehnična vprašanja.
- (e) Enote služb zračnega prometa in uporabniki čim bolj izkoristijo razpoložljivi zračni prostor.

Člen 4

Strateško upravljanje zračnega prostora (raven 1)

1. Države članice opravljajo naslednje naloge:
 - (a) zagotavljajo celovito izvajanje koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora na strateški, predtaktični in taktični ravni;
 - (b) redno pregledujejo potrebe uporabnikov;
 - (c) odobrijo dejavnosti, ki zahtevajo rezervacijo ali omejitev zračnega prostora;
 - (d) opredelijo začasne strukture in postopke zračnega prostora zaradi ponudbe več možnosti glede rezervacij zračnega prostora in glede prog;
 - (e) določijo merila in postopke, ki omogočajo ustvarjanje in uporabo prilagodljivih prečnih in navpičnih mej zračnega prostora, potrebnih za upoštevanje raznih variacij poti letov in kratkoročnih sprememb letov;
 - (f) ocenjujejo nacionalne strukture zračnega prostora in omrežje rut s ciljem načrtovanja struktur in postopkov prilagodljivega zračnega prostora;
 - (g) opredelijo posebne pogoje, pod katerimi so za ločitev med civilnimi in vojaškimi leti odgovorne enote služb zračnega prometa ali nadzorne vojaške enote;
 - (h) razvijajo čezmejno uporabo zračnega prostora s sosednjimi državami članicami, kjer je to potrebno zaradi prometnih tokov in dejavnosti uporabnikov;
 - (i) usklajujejo svojo politiko upravljanja zračnega prostora z navedenimi sosednjimi državami članicami, da skupaj obravnavajo uporabo zračnega prostora prek državnih meja in/ali meja letalskih informativnih območij;
 - (j) vzpostavijo strukture zračnega prostora in jih dajo na razpolago uporabnikom v tesnem sodelovanju in usklajeno s sosednjimi državami članicami, kjer imajo zadevne strukture zračnega prostora pomemben vpliv na promet prek državnih meja in/ali meja letalskih informativnih območij, z namenom zagotavljanja optimalne uporabe zračnega prostora za vse uporabnike v celotni Skupnosti;
 - (k) s sosednjimi državami članicami določijo skupni niz standardov ločevanja med civilnimi in vojaškimi leti za čezmejne dejavnosti;

- (l) vzpostavijo mehanizme posvetovanja med osebami ali organizacijami, navedenimi v odstavku 3, in vsemi ustreznimi partnerji in organizacijami, da se zagotovi ustrezna obravnava potreb uporabnikov;
- (m) ocenijo in pregledajo postopke zračnega prostora in izvajanje dejavnosti prilagodljive uporabe zračnega prostora;
- (n) vzpostavijo mehanizme za arhiviranje podatkov o zahtevah, dodelitvi in dejanski uporabi struktur zračnega prostora za nadaljnje dejavnosti analize in načrtovanja.

Pogoji iz točke (g) se dokumentirajo in upoštevajo v oceni varnosti iz člena 7.

2. V državah članicah, kjer so za upravljanje zračnega prostora pristojni ali vanj vključeni tako civilni kot vojaški organi, se naloge, določene v odstavku 1, izvajajo v skupnem civilno-vojaškem procesu.

3. Države članice navedejo tiste osebe ali organizacije, ki so odgovorne za izvajanje nalog, navedenih v odstavku 1, in o njih obvestijo Komisijo. Komisija vzdržuje in objavi seznam vseh navedenih oseb ali organizacij zaradi pospeševanja sodelovanja med državami članicami.

Člen 5

Predtaktično upravljanje zračnega prostora (raven 2)

1. Države članice imenujejo ali ustanovijo celico za upravljanje zračnega prostora za dodelitev zračnega prostora v skladu s pogoji in postopki, opredeljenimi v členu 4(1).

V tistih državah članicah, kjer so za upravljanje zračnega prostora pristojni ali vanj vključeni tako civilni kot vojaški organi, ima ta celica obliko skupne civilno-vojaške celice.

2. Dve ali več držav članic lahko ustanovijo skupno celico za upravljanje zračnega prostora.

3. Države članice zagotovijo vzpostavitev ustreznih podpornih sistemov, da se celici za upravljanje zračnega prostora omogoči upravljanje dodeljevanja zračnega prostora, in pravočasno sporočanje razpoložljivosti zračnega prostora vsem zadevnim uporabnikom, celicam upravljanja zračnega prostora, izvajalcem služb zračnega prometa in vsem ustreznim partnerjem in organizacijam.

Člen 6

Taktično upravljanje zračnega prostora (raven 3)

1. Države članice zagotovijo vzpostavitev postopkov civilno-vojaškega usklajevanja in komunikacijskih struktur med ustreznimi enotami služb zračnega prometa in nadzornimi vojaškimi enotami, ki omogočajo obojestransko zagotavljanje podatkov o

zračnem prostoru zaradi omogočanja aktivacije, deaktivacije ali prerazporeditve zračnega prostora v realnem času, dodeljenega na predtaktični ravni.

2. Države članice zagotovijo, da ustrezne nadzorne vojaške enote in enote služb zračnega prometa pravočasno in učinkovito izmenjajo vsako spremembo načrtovane aktivacije tega zračnega prostora in sporočijo vsem zadevnim uporabnikom trenutni status zračnega prostora.

3. Države članice zagotovijo vzpostavitev postopkov usklajevanja in vzpostavitev podpornih sistemov med enotami služb zračnega prometa in nadzornimi vojaškimi enotami, da zagotovijo varnost pri upravljanju interakcij med civilnimi in vojaškimi leti.

4. Države članice zagotovijo, da so med enotami civilne in vojaške službe zračnega prometa vzpostavljeni usklajevalni postopki, da se omogoči neposredno sporočanje ustreznih podatkov zaradi rešitve posebnih prometnih razmer, kadar civilni in vojaški kontrolorji izvajajo storitve v istem zračnem prostoru. Te ustrezne informacije se, zlasti kjer je to potrebno zaradi varnosti, dajo na razpolago civilnim in vojaškim kontrolorjem ter nadzornim vojaškim enotam s pravočasno izmenjavo podatkov o letih, vključno s položajem in namenom leta zrakovplovov.

5. Kjer se odvijajo čezmejne aktivnosti, države članice zagotovijo, da se enote civilnih služb zračnega prometa in enote vojaških služb zračnega prometa in/ali nadzorne vojaške enote, ki jih te aktivnosti zadevajo, dogovorijo o skupnem nizu postopkov za upravljanje posebnih prometnih razmer in za krepitev upravljanja zračnega prostora v realnem času.

Člen 7

Ocena varnosti

Države članice zaradi ohranjanja ali krepitev sedanjih ravni varnosti zagotovijo, da se v okviru procesa varnostnega upravljanja, preden uvedejo kakršne koli spremembe dejavnosti prilagodljive uporabe zračnega prostora, opravi ocena varnosti, vključno z določitvijo nevarnosti, oceno tveganja in ublažitvijo tveganja.

Člen 8

Poročanje

Pri letnem poročanju o izvajanju prilagodljive uporabe zračnega prostora iz člena 7(2) Uredbe (ES) št. 551/2004 države članice navedejo podatke, ki so podrobno določeni v Prilogi k tej uredbi.

Člen 9

Spremljanje skladnosti

Države članice spremljajo skladnost s to uredbo s pomočjo inšpekcijskih pregledov, statističnih raziskovanj in revizij varnosti.

*Člen 10***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 6 se začne uporabljati 12 mesecev po začetku veljavnosti te uredbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 23. decembra 2005

Za Komisijo
Jacques BARROT
Podpredsednik

PRILOGA

**SEZNAM ELEMENTOV, POTREBNIH ZA LETNO POROČILO O IZVAJANJU PRILAGODLJIVE UPORABE
ZRAČNEGA PROSTORA**

- Splošen opis nacionalne organizacije in odgovornosti na ravni 1, ravni 2 in ravni 3 koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora.
 - Ovrednotenje delujočih sporazumov, postopkov in podpornih sistemov, ustanovljenih na strateški, predtaktični in taktični ravni upravljanja zračnega prostora. To vrednotenje se opravi v zvezi z varnostjo, zmogljivostjo zračnega prostora, učinkovitostjo in prilagodljivostjo operacij zrakoplovov vseh uporabnikov.
 - Problemi pri izvajanju te uredbe, sprejeti ukrepi in potrebe po spremembah.
 - Izidi nacionalnih inšpekcijskih pregledov, statističnih raziskovanj in revizij varnosti.
 - Sodelovanje med državami članicami pri upravljanju zračnega prostora in zlasti pri ustvarjanju in upravljanju čezmejnega zračnega prostora in čezmejnih dejavnosti.
-